

Input t.b.v. nieuw provinciaal beleidskader vrije tijd, cultuur en sport 2021 - 2023
Statendag Provinciale Staten 25 september 2020
Themabijeenkomst Samenleving

Breda, 21 september 2020

Geachte leden van Provinciale Staten Noord-Brabant,

Inspreken op papier; het is even wennen. Maar we willen deze eerste kans niet voorbij laten gaan om u op hoofdlijnen te informeren over onze – vereniging De Kunst van Brabant (dKvB) – opvattingen en ideeën over het nieuwe provinciaal beleidskader Vrije tijd, Cultuur en Sport 2021 – 2023, met een vergezicht naar 2030. We gaan met name in op het thema cultuur; op het proces van de totstandkoming van het beleidskader en de ambities m.b.t. het provinciaal cultuurbeleid. Zoals gezegd: op hoofdlijnen: in (ronde tafel) gesprekken, via brieven en een bijeenkomst met sprekers van vooral buiten de culturele sector (in de middag van 29 oktober, zet het vast in uw agenda, een uitnodiging volgt) zullen we dieper op dit thema in gaan en willen we er met u van gedachten over wisselen.

Nu eerst:

Aanbieding 22.125 handtekeningen petitie #ikwilwelcultuur

Naar aanleiding van de formuleringen over kunst en cultuur in het Bestuursakkoord 2020 – 2023 van de provincie is, op veler verzoek, een handtekeningenactie gestart onder de petitie #ikwilwelcultuur. 22.125 Brabanders en geïnteresseerden in de cultuur in Noord-Brabant hebben hun steun betuigd! Zij zetten hun handtekening onder de volgende oproep aan uw Staten en gedeputeerde staten van Noord-Brabant: (...) *“wij verzoeken Provinciale Staten van Noord-Brabant niet in te stemmen met het voorgenomen cultuurbeleid uit het Bestuursakkoord 2020 – 2023, maar werk te maken van een positief en opbouwend cultuurbeleid, zoals de afgelopen jaren succesvol is ingezet in samenwerking met makers, culturele instellingen en gemeenten in Brabant”.*

Vervolgens:

De Kunst van Brabant roept u op de volgende zaken bij Gedeputeerde Staten onder de aandacht te brengen en erop toe te zien dat zij een plek krijgen in het nieuwe beleidskader:

M.b.t. het proces van de totstandkoming van het beleidskader Vrije tijd, Cultuur en Sport:

1) De gedeputeerde heeft gemeld dat besluitvorming over het beleidskader pas in het eerste kwartaal van 2021 kan plaatsvinden. Dat is vreemd. Immers: reeds komend najaar besluit u over de begroting 2021 van de provincie. Dus ook over het budget voor Vrije tijd, Cultuur en Sport voor 2021. Maar over de ambities en doelstellingen is dan kennelijk nog geen besluit genomen. Dat moet anders: budget volgt inhoud. We roepen u op te beslissen over het nieuwe beleidskader inclusief een passende begroting. Is dit niet mogelijk dan moet het budget voor 2020 – inclusief de incidentele gelden – vooralsnog leidend blijven.

2) In het verleden is de culturele sector vaker betrokken geweest bij de voorbereiding van provinciaal cultuurbeleid. Meestal in een fase dat de hoofdlijnen van dat beleid reeds bepaald waren. dKvB roept u op er op toe te zien dat de consultatie van het veld nu eerder en serieuzer wordt opgepakt.

M.b.t. de ambities voor kunst en cultuur in het nieuwe beleidskader:

3) Kies voor een ambitieuw kunst- en cultuurbeleid. Kies voor een cultuurbeleid dat recht doet aan de overall ambities die de provincie zichzelf stelt, als het gaat om woon-, verblijfs- en vestigingsklimaat en Noord-Brabant als innovatieve, technologische kenniseconomie. Telkenmale wordt immers – ook in uw Staten – gesteld dat kunst, cultuur en een creatieve bevolking zo belangrijk zijn voor de ontwikkeling van Brabant, voor de expansie van de economie, voor de innovatieve oplossingen voor maatschappelijke problemen waarvoor we staan. Daag de culturele sector dan ook uit daar ten volle aan bij te dragen en maak dat dan ook mogelijk.

4) Kies voor een vooruitstrevend kunst- en cultuurbeleid. Vooroplopend als het gaat om de samenwerking met de Brabantse gemeenten (BrabantStad o.a.). Vooroplopend als het gaat om de erkenning van de maatschappelijke bijdrage van kunst en cultuur en de stimulering van een (divers) publieksbereik. En vooroplopend als het gaat om de ondersteuning van een toekomstbestendige financieringsmix voor kunst en cultuur. Niet langer in termen van subsidies, maar – net als in andere beleidsdomeinen – in termen van investeringen in innovatie en nieuwe doelen en marktcorrectie daar waar het publiek en de samenwerkingspartners van kunst en cultuur de kosten ervan slechts gedeeltelijk kunnen dragen.

5) Samenwerken met en investeren in kunst en cultuur loont! Stimuleer dat kunstenaars en culturele instellingen zich als volwaardige, gelijkwaardige partners kunnen opstellen bij de maatschappelijke vraagstukken en ontwikkelingen waar de hele samenleving voor staat. Vraag niet alleen aan kunstenaars en culturele instellingen zich te verbinden met de samenleving, met bedrijven, het onderwijs en andere maatschappelijke organisaties. Maar vraag evenzeer deze partijen zich te verbinden met kunstenaars en culturele instellingen. Bijv. door op het belang van creatieve vermogens te wijzen, door goed opdrachtgeverschap te stimuleren, door binnen de andere beleidsdomeinen stimulansen te zetten op het betrekken van creatieven.

6) Kies in het kunst- en cultuurbeleid voor het perspectief van de culturele instellingen, van de makers. Erken hun artistieke vermogens. Daar zit innovatiekracht, daar zit het vermogen om nieuwe oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen te bedenken, om het nog ondenkbare zichtbaar te maken. Investeer daarom ook in nieuwe initiatieven, in jonge makers, in talenten en talentontwikkeling. En investeer ook in doorgroei. Continuïteit van beleid en bestaanszekerheid zijn ook voor deze beroepsgroep belangrijk. Geef kunstenaars de ruimte. Geef innovatie en dus ook experiment de ruimte.

7) De hele culturele keten is van belang: van kennismaken met kunst en cultuur (binnen- en buitenschoolse kunst- en cultuureducatie/creativiteitsontwikkeling), het zelf kunstzinnig actief zijn (amateurkunst), de Brabantse kunstvakopleidingen (MBO en HBO), talentontwikkeling, doorgroeimogelijkheden leidend tot de top van de culturele piramide: de (inter-)nationale topinstellingen waar Brabant zo trots op is en die de provincie en gemeenten maar wat graag benutten voor hun onderscheidend vermogen en profilering. Zie erop toe dat die culturele keten intact blijft en stimuleer dat leemtes worden opgevuld.

8) Kunst en cultuur maken deel uit van het leven van alle Brabanders. Kunst en cultuur schragen de Brabantse identiteit. Erken dat kunst en cultuur bijdragen aan het welzijn en het leefklimaat van de Brabanders. Kunst en cultuur is dus een belangrijke beleidstaak van de provincie. En dat mag, dat moet in het nieuwe beleidskader zo benoemd worden.

M.b.t. de instrumenten in een nieuw beleidskader voor kunst en cultuur:

9) De ambitie om meer cultuurgeld uit 'Den Haag' naar Brabant te halen is gelukt. Om dat ook voor volgende meerjarige financieringsronden te kunnen realiseren zijn investeringen nodig. Investeringen in nieuwe aanwas, in doorgroei, in nieuw en vernieuwend aanbod en publieksbereik. M.a.w.: laten we niet vergeten dat de nu door OCW en de landelijke fondsen meerjarig gefinancierden ooit ook als talent begonnen en kansen kregen

om door te groeien tot wat ze nu zijn: uithangborden van het Brabantse cultuurbeleid.

Behoud daarom de regelingen en budgetten die er zijn en die werken: de TalentHubregeling en de Impulsgeldenregeling. En verbeter ze daar waar er kritiek is op de uitvoering ervan.

(De Impulsgeldenregeling is overigens recent geëvalueerd - waar dKvB aan heeft bijgedragen – en naar verluidt met een positieve uitkomst, maar het betreffende rapport is kennelijk nog steeds niet openbaar).

Zorg voor een laagdrempelige toegang tot deze regelingen (minder planlast en meer vertrouwen i.p.v. verantwoordingslast).

10) Voer een samenhangend cultuurbeleid van provincie en gemeenten. Continueer de huidige samenwerking binnen BrabantStad, (maar laat het niet alleen bij de BrabantStad gemeenten). Evalueer de gezamenlijke subsidieregeling PK en de betreffende aanvraagprocedure grondig. dKvB wil daar aan bijdragen en heeft reeds een enquête onder haar leden gehouden. Evalueer tevens de samenhang van deze regeling en procedure met die van de BIS en de landelijke fondsen en streef naar een consistentere geheel.

11) De provinciale ondersteuningsstructuur voor de culturele sector is breed en veel-vorming, met vier uitvoeringsorganisaties en twee kennis-/onderzoeksinstituten die ook veelvuldig in het culturele domein actief zijn. Dat kan eenvoudiger, efficiënter en effectiever.

Laat de provinciale middelen voor kunst en cultuur vooral bij de kunstproducenten (makers, broedplaatsen en culturele instellingen) terecht komen: voor talentontwikkeling, doorgroeimogelijkheden, artistieke en zakelijke ontwikkeling. En de gemeentelijke middelen vooral bij de kunstenaars (podia, musea, tentoonstellingsruimten e.d.).

Tot slot:

Kunst en cultuur is geen “spending department”, maar is een volwaardige, professionele maatschappelijke sector, die bijdraagt aan economische en maatschappelijke ontwikkeling in Brabant en waarvan de overheidsinvesteringen bovendien geld genereren (bron: *Waarde van cultuur, 2018*, rapport in opdracht van de provincie Noord-Brabant).

Graag praten we hier over met u door.

Met vriendelijke groet,
namens bestuur en leden,

Ap de Vries
voorzitter de Kunst van Brabant